

Hvad ser du?

Den første artikel her i bladet handler om *penge*, – og spredt rundt omkring i de andre artikler kastes der også lys over, hvorledes troen på Gud den Almægtige ser på pengene.

Det forhold, vi har til penge, afslører, hvorledes vort forhold til Gud er.

Det afslører også, hvorledes vi driver vort arbejde for Herren.

*

Enhver genfødt kristen er et *Guds værk* – altså ikke menneskeværk. »Hans værk er vi« siger *Paulus* i Efes. 2,10, og *Johannes* siger om de genfødte, at »de blev ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud« (Johs. 1,13).

Altså ikke af mennesker, men af Gud alene. Menneskelig visdom og kraft har ikke den mindste andel i genfødselsens under.

*

Frelsen er altså ikke menneskeværk, ikke et resultat af kloge mennesketanker, langsigtet planlægning, komitemøder og lign. Frelsen er helt igennem *ovenfra*, altså et underværk, der undrager sig enhver menneskelig rådgivning og styring.

Hvordan kan det så være, at vi så hurtigt forvandler kristent arbejde til menneskeværk og underlægger det menneskelige arbejdsmetoder?

Hvordan kan det være, at fornuftige menneskelige tanker, beregninger og forslag spiller så stor en rolle?

Det spørgsmål har beskæftiget mig det meste af min tid og vil formentlig optage mig livet ud.

*

Abraham, vor fader, gik ud i tro uden at vide, hvor han kom hen.

Men sådan handler man ikke i dag; man er øjensynlig blevet klogere end Abraham og mener at kunne udrette mere end han ved at handle, som man nu gør i dag!

Man handler stik modsat af vor fader i troen. Man lægger først en fornuftig plan for arbejdet og siger: »Vi må have det og det, så kan vi rigtig udrette noget for Gud!«

Det gør man så kendt for kristenheden, der altid er parat til at støtte foretagender, der skal udrette noget for Gud.

Det lyder jo indlysende rigtigt!

Så bygges der en større eller mindre organisation op – og ingen lægger mærke til, at dette, hvor vel ment det end er, dog er styret af menneskelige gode og fornuftige tanker.

Før eller senere kommer penge til at spille en afgørende rolle, thi der gives ingen organisation, der ikke er afhængig af penge.

Det nye Testaments tros-enkelhed, befriende uafhængighed af penge, dets tros-dårskab forsvinder.

*

Jeg betvivler ikke mine brødres oprigtighed i de kristelige organisationer – jeg kan beundre deres flid – jeg glæder mig over, hvad de får lov til at udrette for Gud og omslutter dem i mine bønner – men det er ikke vort kald.

Vi er imidlertid også svage og må med passende mellemrum minde hinanden om, at vi ikke lidt efter lidt lader kloge menneskeberegninger blive styrende, så vi kommer bort fra korsets uforklarlige dårskab, bort fra Abrahams tro og bliver utro imod vort syn og vort kald.

Thi alt synker af sig selv, og intet holdes oppe i Åndens underfulde verden af sig selv.

Tendensen til at undvige Guds dårskab og svaghed bor dybt i os alle og er måske vor største fjende. Dog optræder denne tendens slet ikke som en fjende – tværtimod kommer den til os i form af gode tanker og fornuftige forslag, der slet ikke vil andet end støtte vort arbejde, som den er åh så interesseret i – den vil ikke andet end hjælpe os til fremgang!!

Jesus sagde engang: »Vig bag mig satan, thi du sanser ikke, hvad Guds er, kun hvad menneskers er!«

Måtte han sige det til os, hver gang det forholder sig således med vort arbejde for ham – og måtte vi da have øren at høre det med og bøjelige hjerter, der ikke indlader sig i diskussion med ham og ikke indtager en forsvarsposition!

*

Dette skriver jeg en af de sidste dage af det gamle år, vel vidende, at det først bliver læst i februar.

Lad det alligevel være en ledetråd for os alle, først og fremmest for ham, der skriver det, i det kommende år!

Thi her vandrer vi i *tro*!

*

Hvis verden mere eller mindre kan genkende sine egne arbejdsmetoder i vort arbejde, da har vi svækket vidnesbyrdet. Da kan det ikke siges om os med fuld vægt: »De er ikke af verden, ligesom deres Herre ikke er det!«

*

Engang imellem ser jeg nogle vældige fugletræk gå hen over *Langeland*, hvor vi bor. Det største af dem var så stort, at det dækkede en betydelig del af himmelen. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det bestod af hundredtusinde trækfugle. Jeg har aldrig set noget lignende.

*

Man kan nu og da fristes til fortvivlelse, når man går på *Københavns* gader. Det vrimler med mennesker – alle haster af sted – mange ser forkomne og ulykkelige ud – mange ser frække og forhædede ud – alle er som får uden hyrde, men ingen synes at vide det.

Ved juletid er der pyntet op overalt – de elektriske lys stråler i vintermørket – juletræer og julegran skaber lidt hygge – men hvad hjælper det dybest set?

*

Fra fugletrækket over *Langeland* og menneskevrimlen i *København* gik mine tanker til de kolossale sværme af myg, jeg har set i *Sverige* – millionvis af små, letvingede skabninger, der synes at komme op fra fugtige områder omkring søerne, leve deres korte liv, forplante sig og atter forsvinde.

Her i landet har jeg ikke set noget tilsvarende. Det, der kommer det nærmest, var en vældig sværm af mariehøns, der, engang da vi havde stævne på *Nyborg Strand*, satte sig på bilernes forruder og gjorde det umuligt at se ud.

*

Og så opstår den tanke uvilkårligt: Er vi mennesker, når alt kommer til alt, ikke andet end væsener, der i universets umådelige rum lever deres korte liv for derefter at synke tilbage i intet?

Når vi betragter en myggesværme eller en sværm af mariehøns, da er det os umuligt at skelne den ene fra den anden eller

tillægge nogen af dem individuel betydning.

Er det til syvende og sidst også sådan med de milliarder af mennesker, der i det øjeblik lever deres korte tilværelse på denne jord?

Da jeg for mange år siden var i *Indien*, forekom menneskevrimlen mig endeløs og føltes som et pres over sjælen. Hvorfra – hvortil – hvorhen?

*

Den store skare trækfugle vender ikke fuldtallig tilbage; mangfoldige af dem går til grunde undervejs. Mennesker, rovfugle, orkaner og tørke tager livet af en mængde af dem.

De små insekter regnes ikke for noget. De udryddes med alle tænkelige midler.

Og de milliarder af mennesker – hvad med dem? Millioner af dem bukker under i hungersnød eller på flugt – andre millioner frister en kummerlig tilværelse, hvor de knap nok får til livets opretholdelse – tusinder rives bort ved trafikulykker – epidemier tager deres del – arbejdsulykker deres del – krig og vold deres del – ser det dybest set ikke ens ud, hvad enten vi tænker på trækfuglene, insekterne eller menneskene. Hersker der overhovedet en styrende vilje i alt dette, der ser så tilfældigt, kaotisk og meningsløst ud?

*

Et af de vidunderligste og mest udtømmelige af alle Bibelens ord lyder således: »Men nu, så siger HERREN, som skabte dig, Jakob, danned dig, Israel: Frygt ikke, jeg genløser dig; jeg kalder dig ved navn; du er min« (Esaj. 43,1).

Gud kender hver eneste af os allesammen – ja, mere end det – han kender hver fugl – hvert markens kryb – han kender hver eneste af sine skabninger! Ikke blot det, han giver os alle ånde og liv – det er kun i kraft af ham, skabningen består. Ikke en af os kan drage ånde, hvis ikke Gud stund for stund giver os at kunne det.

Det er dybest set i ham, vi røres og er til – men hvem kan fatte det – hvem af os fatter Gud, hans uudgrundelige visdom og væld?

Nu siger han gennem Esajas: »Jeg kalder dig ved navn« og understreger dermed, at han kender hver eneste af os, som end ikke vore kærester og nærmeste kender os.

Hvad betyder det, at han kalder os ved navn?

*

Først betyder det, at han ønsker at være i et helt personligt og fortroligt forhold til os. Han elsker os – vi er ham alt andet

end uvedkommende – vi er ikke nogle tilfældigheder, som forsvinder i menneskehedens milliarder og en dag synker ned i intet – vi har værd (ufatteligt!) – midt i den uoverskuelige mængde af mennesker tiltaler han hver enkelt af os ved navn og siger i virkeligheden: »Vi hører sammen, jeg din Skaber og Genløser, du min skabning, du lille menneskebarn!«

*

Dernæst betyder det, at han kender alle vore arveanlæg, vore fortrin og mangler, vore fra fædrene nedarvede dispositioner og tilbøjeligheder, hele vor indviklede natur, som vi ikke selv kan finde ud af. Det er jo vore forældre, der har navngivet os, og med vort navn er det sagt, hvem vi menneskelig talt er.

Alt dette, der udgør mig, kender han; noget af det er jeg født med, andet har jeg fået gennem mine omgivelser, andet igen gennem den opdragelse, jeg fik, andet igen gennem begivenheder, der påvirkede mig – jeg kan ikke selv udrede, hvem og hvad jeg egentlig er – men Han ved det – Han ved det fuldt ud – han kalder mig ved det navn, der repræsenterer alt, hvad jeg er, altså ved *mit* navn!

Skulle han, der har tal på vore hovedhår, ikke »have tal« på vore arveanlæg, karaktertræk, svagheder, vort temperament, vore skrøbeligheder – skulle han ikke kende os ud og ind? Jo, sandelig gør han det; derfor kalder han os ved navn!

*

Det gælder hver eneste af os! Det er helt ufatteligt og går langt over vor forstand. Men Gud er Gud og ikke en skabning!

Der hersker ikke en blind skæbne i Guds skabning, selvom det ser sådan ud. Ikke en spurv falder til jorden uden hans vilje. Der sker heller ikke en ulykke, uden Gud står bag. Det kan ikke ses, det kan ikke forstås; der kan ikke argumenteres herfor, men det *står skrevet* – og troen griber det, »ser« det og fastholder det!

Gud fører hele sin skabning og når sit mål med den. Men som han selv er skjult, er hans domme uransagelige og hans veje usporlige.

*

Det *første*, han sagde i det nævnte vers fra Esajas, var: »Frygt ikke!« Der er intet, der er mere egnet til at fremkalde frygt, end netop følelsen af de utallige milliarder, den tilsyneladende blinde skæbne, de gruopvækkende hændelser, den ukendte fremtid – men *frygt ikke* – du er ikke overladt til tilfældighedernes spil eller til en blind skæbne – din Gud og Genløser kontrollerer alt indtil de mindste detaljer

– han styrer stort og småt – og du er hans!

Du kan se fremtiden i møde uden frygt og bekymring. Ganske vist ser tilværelsen i sin brogede mangfoldighed helt uoverskuelig ud for dig, og du kan ikke finde harmoni i den – men din Gud og Genløser er ikke som du i tankemæssige vanskeligheder, lige så lidt som han befinder sig i praktiske vanskeligheder – han er heller ikke trængt op i en krog, så han nu må finde en nødløsning – tvært imod kender han enden fra begyndelsen, og alt må tjene hans evige råd!

*

Benyt de lange, klare vinternætter til at betragte stjernernes myriader! Giv dig blot god tid dertil. Også dem kender han ved navn! Hver eneste af dem har han anbragt i dens bane.

Det svimler for tanken, og et sug går gennem sjælen – men det skader ikke! Gud er meget stor, du er meget lille – også i forstandsmæssig henseende – lad ingen, især ikke den klogeste, glemme det!

*

Det *næste*, han siger i Esaj. 43,1 er: »Jeg genløser dig!« Han fører os ud af mørkets magt og gør os til borgere i Lysets evige rige. Han løser os ud af vor synd, vor skyld og død og skænker os det evige liv.

Det er sandelig ikke menneskeværk! Derfor fremkalder det tilbedelse. Nu kan vi gå fremtiden i møde som forløste mennesker, der i eet og alt tilhører Gud.

»Frygt ikke!«

»Jeg genløser dig!«

»Jeg kalder dig ved navn!« »Du er min!«

*

Her er ikke den mindste plads for meningsløsheden, hvad vort eget liv angår.

Og hvad de utallige menneskemængder angår, forholder det sig således, at hvis vi giver os tid til at bede, d.v.s. hvis vi sætter tid til side for at bede, da får vi nu og da en dyb fornemmelse af, at vi får lov til at »samarbejde« med Gud på gennemførelsen af hans evige råd. Han minder os ved sin Ånd om mennesker og forhold langt borte, som vi næppe ville have erindret, hvis ikke vi var i bøn, og vi forstår, at han ønsker, vi skal bede for dem.

Inde i lønkammeret udvides vore hjertes, og vi mærker, at Guds store hjerte følger skabningen i stort og småt og overlader ingen del af den til nogen tilfældighed.

Men vi oplever også, hvor begrænsede vi selv er, og hvor svært vi har ved at holde ud i bøn.

*

Det er i det nære og personlige forhold til Gud, først og fremmest i lønkammeret, enhver følelse af meningsløshed og tilfældighed overvindes. Vel får vi her i livet ikke svar på ethvert *hvorfor* og *hvortil*, lige så lidt som vi fritages for *det dybe suk*, der lyder fra hele skabningen, men vi beherskes af den overbevisning, at

Gud ene tiden deler,
han sårer, og han heler,
han leder småt og stort;
han intet ondt bestemte
og intet godt forglemte;
alt, hvad han gør, er herligt gjort.

*

Det er også inde i lønkammeret, de evige ting bliver konkrete og faste for os og får langt mere værd end de synlige.

*

Hvad mener alle mine danske venner, når de hører, at en *japansk* broder har meldt sig til *bønnevagten for Danmark*? Han har begæret en månedlig time mellem kl. 21 og kl. 24.

*

Bemærk, at der er åbent for indtegning til *påskestævnet i Abbensen*, 25 km nord for *Hannover* i Tyskland.

*

Sidste år i august havde jeg i disse spalter en længere omtale af den store russiske forfatter *Alexander Solchenitzyn*. Jeg nævnte opløsningen af hans første ægteskab og sagde, at jeg ikke kendte grunden dertil. Den er nu oplyst af den verdensberømte sangerinde *Galina Visjnevskaja*, der

i sin selvbiografi meddeler, at *Solchenitzyns* første hustru under hans fangenskab havde giftet sig med en anden.

*

Dagene 13.-15. februar tilbringer jeg, om Gud vil, hos vore venner i *Hannover* og *Mellendorf*.

Derfra tager jeg til *Krelingen*, hvor jeg har lovet at indføre en del unge tyskere i *Søren Kierkegaards* forfatterskab. Det foregår mandag og tirsdag d. 16. og 17.

*

Torsdag den 5. til og med søndag den 8. marts skal jeg være i *Alingsås*, Sverige.

Tak for forbøn!

*